

Danmark

Dommen over Past. Matthiesen.

Detectiv-Affæren.

„Politikens“ Journalist.

Følgende Doversigt over Sagen imod Past. Matthiesen og dens Udfald meddeler vi efter „Nyllands-Posten“. Dette Blad maa anses for en upartisk Referent, og Redegørelsen er klar og omfattende. Vi meddeler saa udforligt, fordi vi ved, at det er en Sag, som de fleste af „Danfseren“s Læsere interesserer sig for.

Past. Matthiesen har jo besøgt os og har mange Venner paa denne Side af det store Hav.

Pastor Matthiesen og Veksellerer Schjoler dømt.

København, 21. Dec.

Kriminalretten idømte i Dag Pastor Matthiesen 4 Maanedes simpelt Fængsel og Veksellerer C. Schjoler 1 Maanedes simpelt Fængsel.

Retten fandt, at en Række Artikler i „Krikteligt Dagblad“ havde været af en saadan Velsæffenhed, at de indeholdt ganske grundløse Sigtelser mod Prins Harald for Homoseksualitet, hvortil kommer, at Pastor Matthiesen har anvendt eller ladet anvende Privatdetectiver til Udsponering af Prins Harald.

Veksellerer Schjoler's Forførelse bestod i mundtlig Udbredelse af Sigtelser mod Prins Harald. Forskellen i Straffens Størrelse skyldes, at Matthiesens Sigtelser er fremkomne i et Dagblad, og at en Del af Schjoler's Forførelser var foreledede efter Straffelovens § 66.

Saaledes led den første telegrafiske Meddelelse gennem R. A. Men at den er urigtig, hvad Detectivaffæren angaar, viser følgende af nævnte Blad for 28. Dec.

I det af Nitzans Bureau udsendt Referat af Kriminalrettens Dom i Sagen mod Past. Matthiesen anførtes det, at Pastor Matthiesen var dømt for at have anvendt eller ladet anvende Privatdetectiver til Udsponering af Prins Harald.

Dette Referat, der var leveret Bureauet af dets sædvanlige Meddeler fra Kriminalretten, har her vist sig usjægtigt, idet der i Domsprosmisserne udtrykkelig udtales, at det imod de tiltalte Benægtelse ikke er bevist, at den mod dem paa dette Punkt rejste Sigtelser er begrundet.

Lige til Dommen faldt, troede de fleste, at Udsponeringen af et af Kongehusets Medlemmer, den saakaldte „Detectiv-Affære“, var Sagens vigtigste Side; thi den dannede jo Grundlaget for den offentlige Undersøgelse. Da f. h. Justitsminister Zahle beordrede Undersøgelsen, skrev han følgende:

„Af Meddelelser i forskellige Blade fremgaar det, at der skal være sket Henvendelse til flere saakaldte

private Detectiv-Bureauer med Anmodning om for Betaling at foretage Udsponering af Medlemmer af det kongelige Hus i deres private Børen og Hæden. Disse Meddelelser suppleres yderligere med en Artikel i „Politikens“ for i Dag, der i Artiklen „Styggerne og Hofjet“ indeholder en Beretning om, at en ved et af disse Bureauer ansat Person skal have modtaget en Betaling af 500 Kr. for at udlade at foretage en saadan Spionering. Da det af offentlige Hensyn maa anses for magtpaaliggende, at Forhold som dette ikke hengaar uoplyste, og da der efter det foreliggende kan blive Spørgsmaal, om der i samme foreligger Overtrædelse af Straffelovens § 11, eventuelt fra vedkommende Detectivs Side om Overtrædelse af Straffelovens § 245, maa Justitsministeriet ønske, at Sagen gøres til Genstand for offentlig Undersøgelse.“

Man ser imidlertid nu af Dommen, at for denne Del af Anklagen blev Past. Matthiesen frikendt.

Detectiv-Affæren og hvad der fremkom om den for Retten, er imidlertid isjæle „Abh.“ nær ved at være Sagens interessante Side, og Bladet dokumenterer dette ved at meddele følgende nærmere Enkeltheder:

Affærens første Begyndelse var en Artikel i „Politikens“ for 6. Marts i Aar: „De hellige og Hofjet“, hvori der stod, at „de hellige“ under Georg Petersen-Affæren har ladet Prins Harald bevogte af Privatdetectiver. Endvidere, at to Detectiver af skummelt Udseende tidligere om Morgenen stod paa Bøjt paa Amalienborg og fulgte efter Prins Harald, hvor han gik og stod. En Gang havde Kongen, som spadserede med Prins Harald, vendt sig om og spurgt Detectivene hvad de ønskede, hvorefter de trak sig tilbage. Denne Spionering havde været et Par Maanedes.

Det er lige saa godt straks at oplyse, at da Sagen kom for Retten, maatte Redaktør Cavling indrømme, at han selv havde skrevet Artiklen paa Grundlag af, hvad et ungt Menneske, som foregav at have arbejdet ved Fru Martha Nielsens kvindelige Detectivbureau, havde fortalt, at han havde hørt fortælle af en af Fru Nielsens Assistentter.

Hr. Cavling havde betalt dette løse Grundlag for Artiklen med 20 Kr. Det oplystes, at hans Hjemmelsmand i kort Tid havde været paa Prøve hos Fru Nielsen, der havde jaget ham væk for Uredelighed, samt at den Assistent, som skulde have fortalt noget til Hr. Cavlings Hjemmelsmand, slet ikke havde været ansat paa Bureauet den Gang Spioneringen skulde have fundet Sted.

Men allerede før Sagen blev oplyst saaledes ved Retten, har „Politikens“ været paa det Rens med, at dets Redaktør havde givet de 20 Kr. daarligt ud; thi Bladet gjorde sig store Anstrengelser for at redde

Situationen. Blandt andet jendte det Journalist Winding ud til Fru Martha Nielsen; og denne Journalists Optræden ved denne Velsighed behøves bedst gennem den af Fru Nielsen til Retten afgivne edelige Erklæring.

Det hedder deri: „Jeg fik af Bladets Medarbejder, Hr. Andreas Winding, der gjorde gentagne og ihærdige Forsøg paa at bevæge mig til at erklære, at mit Bureau ved Hr. Past. Matthiesen var blevet engageret til at observere kongelige Personer, jærlig Ss. Igl. Højhed Prins Harald. Jeg gentog bestandig for ham, at ingen Mennesker nogen Sinde havde anmodet mig om at observere kongelige Personer, og at det aldrig kunde falde mig ind at paadutte Joff noget, de ikke havde gjort.“

Han sagde, at jeg vilde gøre mig „Politikens“ forbunden ved at erklære saadant om Past. Matthiesen, og spurgte, om jeg ikke vilde være med til at „kvalde“ Past. Matthiesen; han tilføiede, at jeg ingen Interesse kunde have af at holde Haanden over „Krikteligt Dagblad“ og lovede mig „Politikens“ Støtte, hvis jeg vilde afgive en saadan Erklæring. Da dette ikke hjalp, pegede han paa sin Bryllomme og sagde, at han havde en Lang Artikel, som var tilbudt Bladet af en af mine tidligere Assistentter og antydede, at den vilde være skadelig for min Forretning, hvis den kom frem, men han tilbød at udlevere mig Artiklen, hvis jeg vilde afgive den Erklæring, han ønskede, hvilket jeg nægtede.“

Alligevel skrev „Politikens“ i de Dage den ene Artikel efter den anden om det „Spioneri, de hellige havde sat i Scene over for Hofjet“.

Og samtidig blev der i Bladet oplyst forskellige Erklæringer fra saakaldte „Privatdetectiver“, der sjærligst kun vilde benytte Velsigheden til at hensle Dyrskomheden paa deres „Bureauer“. Bl. a. udfjædte f. h. Opdagelsesbetjent Lauritz Petersen en Erklæring, hvori han lod sinne igennem, at han ligefrem havde maattet advare Past. Matthiesen mod at udsponere Kongehusets Medlemmer, hvilken Advarsel Past. ikke havde taget til Følge.

Denne Erklæring var i høj Grad medvirkende til, at der blev beordret Undersøgelse i Sagen. Men da den f. h. Politimand kom for Retten, maatte han erkende, at Past. Matthiesen slet ikke havde anmodet ham om at udsponere noget Medlem af Kongehuset eller Kongehusets Privatliv i Almindelighed.

Et er jo, hvad man erklærer i „Politikens“ — noget helt andet, hvad man kan staa ved i Retten.

Om Artiklen „Styggerne og Hofjet“, som stod i „Politikens“ samme Dag, Hr. Zahle beordrede Undersøgelsen, blev følgende oplyst i Retten:

„I Artiklen hed det, at en Privatdetectiv ved Navn Kolbe var fremkommen med en Erklæring om, at der ogleaa til ham var set Henvendelse om at udsponere Prins Haralds Privatliv. Det fortaltes, at en mystisk „Hilfret Dame“ havde anmodet hans Bureau om at udsponere Prinsens, og Damen havde givet ham 200 Kr. paa Haanden; men senere var der kommen en lige-saa mystisk og meget elegant klædt Herre, der betalte 500 Kr. for at faa Spioneringen stoppet, hvorefter den tilfjærede Dame havde faaet sine 200 Kr. igen.“

Da denne Sag kom for Retten, erklærede alle Vidnerne, og de var hele tre, Hr. og Fru Kolbe samt en Hr. Namob, der alle var til Stede, da Journalisten fra „Politikens“ af lagde dem Vels, at Artiklen var det pure Dvspind. Historien med de 500 Kr. reduceredes til, at Fru Kolbe havde sagt, at naar en Kunde hød dem 500 Kr., som kunde tjenes paa en finere Maade, saa tog de selvfølgelig de 500 Kr. Hr. Kolbe eller hans Bureau havde aldrig faaet nogen som helst Anmodning om at udsponere noget Medlem af Kongehuset.

Det var intet Under, at Sladdereren om Kongehuset kom til at gaa i høje Vølger i de Dage, da „Politikens“ daglig serverede den Slags Artikler.

Assessor Axel Rasmussen, som

fik Sagen overdraget, har med allerstørste Grundighed søgt at faa denne Velsledning mod Past. Matthiesen oplyst; han har for at trænge til Bunds i Sagen haft alle Inderhænderne af Byens fem Detectivbureauer for Stranken; men ingen af dem kunde erklære for Retten, at Past. Matthiesen havde anmodet dem om at udsponere noget Medlem af Kongehuset. Lige saa lidt fandt man nogen Detectiv eller Privatperson, som kunde siges for at have udført en saadan Spionering.

„Politikens“ Artikler, der isjæle f. h. Justitsminister Zahles Befendtgørelse var Grundlaget for den retslige Undersøgelse, havde aftaa vist sig at være et Bæv af Løs Snak og Uanfærdighed. Derimod var det nogle Artikler i „Krikteligt Dagblad“, som Retten fandt var fornærmelige for et af Kongehusets Medlemmer.

Mund- og Klovhygen.

Nyt Tilfælde ved Hammel. Tyfj forbud mod Mælk og Fløde.

København, 27. Dec. Landbrugsministeriet meddeler Tirsdag Eftermiddag: Et Tilfælde af Mund- og Klovhyge er konstateret i den Zens Nielsen i Skovby ved Hammel tilhørende Veietning. Efter at Landbrugsministeriet i Gaar havde modtaget foreløbig Meddelelse om Sagen, afrejste Assistent hos Veterinærhøjskule, Dyrslæge Poul Hansen i Nat til Skovby, og efter at han i Middags telegrafisk har indberettet, at der foreligger et Tilfælde af Mund- og Klovhyge, har Landbrugsministeriet straks givet Ordre til, at hele Veietningen, 4 Aker og 3 Svin, skal slaas ned.

Esbjerg, 27. December. Da et stort Antal danske Kreaturer i den senere Tid har reageret ved Tuberkuloseproven i Vahrenfeld Karantæneanstalt, har Anstalten erklæret foreløbig ikke at ville modtage Kreaturer herfra. Amerpen „Mercur“ vil derfor fremtidig sejle til Lübeck med Kreaturerne.

Haderslev, 27. December. „Schleswigke Grenzpost“ meddeler i Aften, at som Følge af Mund- og Klovhygen i Danmark har Regeringspræsidenten i Dørensstemmelse med Landbrugsministeren under 25. ds. forbudt Indførsel af Mælk og Fløde fra Danmark til Kredene Haderslev og Aabenraa. Gennemførelse gennem disse Kredene med Jernbanen er tilladt.

Endvidere er Indførsel fra Danmark af Løs Hø og Palm, for saa vidt den ikke tjener til Indpakkingsmateriale, i Almindelighed forbudt. Anordningen er straks traadt i Kraft.

Et nyt Tilfælde ved Skanderborg.

Skanderborg, 28. Dec. Dyrslæge Anderjen i Skanderborg har i Eftermiddag konstateret Mund- og Klovhyge hos en Tyr, tilhørende Gaard-ejer Haselbalh i Demjof ved Skanderborg. Veietningen bestaar af ca. 30 Kreaturer foruden Svinene. Professore Wang ventes hertil i Morgen tidlig.

Kolding, 28. Dec. „Kolding Folkeblad“ har spurgt Mejeribestyrer Justesen i Brurup om hans Mening med Hensyn til det udfjædte Forbud mod Indførsel til Haderslev og Aabenraa Kredene af Mælk og Fløde fra Danmark.

Han udtalte bl. a., at der hidtil er udført Fløde, der joarer til 10—15,00 Pund Smør hver Dag; fra Egnen omkring Kolding havde 14 a 15 Mejerier udført Fløden. Mejerierne maatte nu vende tilbage til Smørproduktionen; de havde jo alle sammen Maskinerne staaende. Men det værste blev nu, at der pludselig vilde blive lavet, betydelig mere Smør, end vi var vant til. Det var et Spørgsmaal, om denne Overproduktion lige med eet blev saa let at afstætte i Tyskland, antagelig vilde Smørmarkedet blive strammere.

Ny Kommehibet.

Det danske Vibelesskabs Udgave paa Indiapapir med ny Døvertælle af det nye Testamente, indbundet i Tyskland specielt for os i meget blødt Overtalsbind. En særdeles elegant og holdbar Bog. Pris \$3.00

Danish Publ. House, Blair, Nebr.

Krikteligt Folkebibliothek.

Undertegnede forestaar Redaktionen af Krikteligt Folkebibliothek, hvori foreløbig er udkommet følgende Bøger: Augustin: Befendelser. Bunyan: En Pilgrims Vandring. Annie Lucas: Lys i Mørket. (En Fortælling fra den fransk-tyske Krig). Sic. Mejer: Paa Torvet og i Vingaaarden. (100 Fortællinger fra det virkelige Liv). J. Godet: Bibelske Studier. Thomas a Kempis: Krikt Efterfølgelse. Edw. Eggleston: 3 Kampens Bulder. (En Fortælling fra Amerikas Sel-tetid).

Krikteligt Folkebibliothek vil efter Planen udsende dels Samlinger (indeholdende 3 Bøger), dels enkelte Bind — saaledes at det vil være overkommeligt for enhver at anskaffe sig samtlige Bøger — med det af Forlaget en Gang satte Formaal: at udgive Sovebøger og andre anerkendte gode Værker af den kristelige Litteratur i Folkeudgaver til den billigt mulige Pris, saa de kan blive hver Mand's Eje. Jeg skal gøre mit Bedste for, at alt, hvad der bydes i Krikteligt Folkebibliothek, virkelig kan er lødig og afgjort ren kristelig Litteratur, som kan bidrage til at uddybe og højne det aandelige Liv i vort Land.

Efterhaanden som Foretagendet bliver kendt og skattet i videre Kredse, vil Forlaget blive i Stand til at ofre et stadigt solidere og smukkere Udflugt paa Bøgerne. Paa Grund af den gode Modtagelse, 1ste Samling fik, fremkom saaledes allerede 2den Samling i solidere Indbinding og trykt paa finere og bedre Papir, ligesom ogsaa den sidste Bog „3 Kampens Bulder“ er trykt paa fint, glat Papir og indbundet i Selskabsbind.

Jeg beder derfor om at maatte regne Dem blandt Krikteligt Folkebibliothek's faste Venner og at maatte stole paa Deres fremtidige Interesse og Støtte for Sagen. De vil ikke blot selv have Glæde og Udbytte af Bøgerne, men tillige den Glæde at være med i Arbejdet for at udbrede Guds Rige gennem det trykte Ord.“

G. Münster,

Sognepræst v. St. Lukas Kirke.

I det vi henviser til ovenstaaende Meddelelse fra Hr. Pastor G. Münster, som forestaar Redaktionen af Krikteligt Folkebibliothek, tillader vi os at gøre Dem bekendt med Indholdet af de Bøger som hidtil er udkomne.

1. Samling.

Annie Lucas: Lys i Mørket. Fortælling fra den fransk-tyske Krig. . . . Jeg maatte takke Gud for den herlige Skildring af den unge Kvinde, som søgte og fandt ham der er „Lys fra det Høje“.

Comtesse S. Knuth.

John Bunyan: En Pilgrims Vandring. . . . Denne Bog bliver aldrig gammel; thi alle de som læser den, finder just deres Kamp, deres Strid, deres Kæmpel og Maal afspejlede i den.

G. Hornbeck.

Augustin: Befendelser. Augustins Befendelser hører til de Bøger som aldrig dør. . . . Det er Beretningen om en af de største Mænd, der nogen Sinde har levet paa Jorden — nedfjæret af ham selv.

G. Münster.

Alle ovennævnte 3 smukt indbundne Bøger, til sammen 976 Sider koster kun \$1.50 + Porto 20 Cents. Enkelte Bind 65 Cents frit tilsendt.

2. Samling.

Sic. Mejer: „Paa Torvet og i Vingaaarden“, 100 kristelige Fortællinger fra det virkelige Liv. 3 Modfatning til de fleste lignende Samlinger er Pastor Sic. Mejer's Udvalg af kristelige Fortællinger i Velsidelse af den ypperlige Egenfab, at deres Virkelighed er uimodsigelig godtgjort. Fortællingerne gør et dybt Indtryk ved deres gripende Indhold og behøver ingen yderligere Anbefaling.

J. Godet: Bibelske Studier I. Afd Professor Godet i Neuchatel er en af de bedste Stikkelser blandt den evangeliske Kirkes Teologer i vor Tid. Hans lærde, dybtgaaende Værker læses af de teologisk studerende over hele Verden. 3 „Bibelske Studier“, har han frugtbart gjort sin omfattende Bunden og sine dybe Tanker for Menigmand, saa enhver kan forstaa og følge ham, og i Guds Ords Lys giver han her, den Naadens Mand han var, sine Væres Klarhed over Guds Riges største Spørgsmaal og Problemer.

Thomas a Kempis: Krikt Efterfølgelse. Thomas a Kempis: Krikt Efterfølgelse trænger heller ikke til nogen Anbefaling. Den fremfjæret Livet i Gud saa rent og klart, den rækker med sine dybe Tanker og rige aandelige Erfaringer den Dag i Dag som i de soundne Arhundreder, Tusinder og atter Tusinder en saa mægtig Hjælp til at leve et helligt Liv med Kristus, at intet Under er, at den i dette Njeblik er en af de mest udbredte Bøger i hele Verden.

\$1.50 + Porto 20 Cents for alle 3 indbundne Bøger. Enkelte Bind 65 Cents frit tilsendt

Endvidere er udkommet:

Edw. Eggleston: 3 Kampens Bulder. Fortællinger fra Amerikas Vælfælses- og Seltetid.

Pris 65 Cents, eller sammen med en af Samlingerne kun 50 Cents + Porto 6 Cents.

Jeg tror at kunne love, at ingen, som læser denne Bog, vil komme til at lade sig, man vil vist ikke lægge den til Side mer end højt nødvendigt, før den er læst ud, og jeg tror at kunne love, at man vil prise Gud, naar man har læst om de forunderlige Vælfælses, dens historisk sandfærdige Skildringer beretter om.

(Jem Landspointen.)

Alle ovennævnte Bøger haves nu paa Lager i

Danish Lutheran Publ. House, Blair, Nebr.

DANA COLLEGE

Blair, Nebraska

Tilbyder Undervisning i følgende Kursus:

PROSEMINAR—firaarigt forbereder til Trinitatis Seminarium.
NORMAL—uddanner Lærere og Lærerinder for „public schools“
—udsteder „State certificates“.

ACADEMIC—firaarigt forbereder til de ledende Skoler.

COMMERCIAL—Bogføring og Stenografi.

MUSIK—Piano, Orgel, Violin og Sang.

God Anledning for Nykommere til at lære Engelsk.

For Kost, Logi og Undervisning per fire Uger \$18.00.

C. X. HANSEN, Forst.